

Ehkäisevän mielenterveys-, päihde- ja väkivaltatyön yhteistyöryhmä

Aika: 16.4.2024 klo 10.01–11.46

Paikka: Teams

Paikalla:

- Hoitotyön johtaja Niko Borén, Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS psykiatria, Pohde
- ~~Vs. vastuuyksikköpäällikkö Netta Mursu, Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS psykiatria, Pohde~~
- Palvelualuejohtaja Pia Piispanen, Alueelliset palvelut, Terveysten ja sairaanhoidon palvelut, Pohde
- ~~Hyvinvointi-, osallisuus- ja yhdyspintakoordinaattori Sirpa Hyyrönmäki, Järjestämistoiminta, Yhteistyö-, osallisuus- ja hyvinvointi-palvelualue, Pohde~~
- Hyvinvointi-, osallisuus- ja yhdyspintakoordinaattori Iida-Maria Bimberg, Järjestämistoiminta, Yhteistyö-, osallisuus- ja hyvinvointi-palvelualue, Pohde
- Palveluohjaaja Tanja Meskus, Taivalkosken kunta
- Hyvinvointijohtaja Pauliina Rovio, Vaalan kunta
- Kempele Akatemian johtaja, Kempele-opiston rehtori Eero Kauppi, Kempeleen kunta
- Työvalmentaja Katja Mathlin, Raahen kaupunki
- Hyvinvointijohtaja Joose Kemppainen, Ylivieskan kaupunki
- ~~Hyvinvointijohtaja Pirjo Nikula, Oulun kaupunki~~
- Edunvalvonta- ja sosiaalineuvoja Kati Paasovaara, RETS Rikoksettoman elämän tukisäätiö
- Tiimipäällikkö Hanna Eskola, Nuorten Ystävät ry
- Kokemustoimija Jaana Vähänikkilä, Hyvän mielen talo ry
- Kokemustoimija Kaisu Haapaniemi, Kalajokilaakson Mielenterveysyhdistys Mielikit ry
- Diakoniatyöntekijä Kaisa Jaakkola, Oulun tuomiokirkkoseurakunta
- ~~Rikoskomisario Anna Heinonen~~ (virkavapaalla huhtikuuhun 2024 saakka, sijaisena rikoskomisario Jarno Väliaho), Oulun poliisilaitos

Paikalla oli myös toimialuejohtaja Leena Mämmi-Laukka, Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS psykiatria, Pohde.

Sihteerinä toimi Pohteen Yhteistyö, osallisuus ja hyvinvointi -palvelualueen työntekijä, järjestötyön koordinaattori Helena Liimatainen.

Muistio

1. Esittäytymiskierros
 - Hoitotyön johtaja Niko Borén avasi kokouksen klo 10.01 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.
 - Käytiin esittäytymiskierros.
2. Työjärjestyksen hyväksyntä
 - Hyväksyttiin työjärjestys.
3. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta toimikaudeksi
 - Toimikauden puheenjohtajaksi valittiin hoitotyön johtaja Niko Borén.
 - Toimikauden varapuheenjohtajaksi valittiin palvelualuejohtaja Pia Piispanen.
4. Ehkäisevän mielenterveys-, päihde- ja väkivaltatyön yhteistyöryhmän rooli ja tehtävät
 - Hoitotyön johtaja Niko Borén esitteli yhteistyöryhmän roolia ja tehtäviä (liite 1, ei julkinen).
 - Sovittiin vuosikellon rakentamisesta yhteistyöryhmän kokoontumisille eri teemojen käsittelytarpeiden mukaisesti.
 - Todettiin, että yhteistyöryhmän perustamisesta on viestitty järjestöille: Maakunnalliset järjestöverkostot ovat saaneet tehdä esityksensä ja järjestöyhteistyöryhmä on tehnyt päätöksen yhteistyöryhmän järjestöjäsenistä. Huhtikuun järjestö- ja seurakuntayhteistyön uutiskirjeessä on kerrottu yhteistyöryhmän järjestäytymisestä.
 - Paikallisesti ja alueellisesti käytävää vuoropuhelua yhteistyöryhmän teemoista pidettiin tärkeänä. Sovittiin, että jokaisen kokouksen

asialistalla on hyvä olla kehittämistarpeiden esiin tuomiselle soveltuva kohta.

5. Turvallisemman tilan periaatteet

- Järjestöyön koordinaattori Helena Liimatainen esitteli turvallisemman tilan periaatteet (liite 2), joita noudatetaan Pohteella jo nuorisovaltuuston ja järjestöyhteistyöryhmän työskentelyssä. Periaatteiden avulla huolehditaan jokaisen ryhmän jäsenen osallisuudesta ja turvallisuudesta.
- Hyväksyttiin periaatteiden käyttöönotto yhteistyöryhmässä.

6. Muut asiat

- Pohteella on koottu yhdelle verkkosivulle apua lähisuhdeväkivaltaan ja sen ehkäisyyn. Sivu löytyy [Pohde.fi-sivustolta](https://pohde.fi-sivustolta).
- Pohteen digitaaliset mielenterveyspalvelut yli 18-vuotiaille palvelevat jo Oulun ja Oulun eteläisen alueella. Palvelut laajentuvat Rannikon alueelle toukokuussa 2024, Koillismaan ja Oulunkaaren alueelle syksyllä 2024 ja Lakeuden alueelle vuoden 2025 alkupuolella.
- Toimintoja yhdenmukaistetaan ja hoitohenkilöstöä koulutetaan hoidollisten menetelmien hyödyntämiseen. Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja kehitetään yhteisövaikuttavuuden toimintamallin mukaisesti.
- Todettiin, että yhteistyöryhmän ja nuorisovaltuuston yhteistyölle voi olla tarvetta.
- Työstettiin alustavaa vuosikelloa yhdessä:
 - i. Kokouksia olisi hyvä olla vuoden kierrossa noin neljä.
 - ii. Toukokuun 2024 kokouksessa voitaisiin käsitellä ainakin Pohteen osavuosikatsausta sekä hyvinvointisuunnitelman osasuunnitelmia yhteistyöryhmän teemoihin liittyen.
 - iii. Syyskuun 2024 kokouksessa voitaisiin käsitellä ainakin Pohteen talousarviota sekä Terapiat etulinjaan -mallia ja terapiatakuuta.
 - iv. Joulukuun 2024 kokouksessa voitaisiin käsitellä ainakin Pohteen hyvinvointikertomuksen tiedonkeruuta, ehkäisevän

päihdetyön ja lähisuhdeväkivallan palvelupolkukuvauksia sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimenpideohjelmia.

- v. Maaliskuun 2025 kokouksessa voitaisiin käsitellä ainakin Pohteen hyvinvointikertomusta.
 - vi. Jokaisessa kokouksessa voidaan tarpeen mukaan käydä läpi kansallista tietoa sekä palvelujen ja yhteistyön kehittämistarpeita yhteistyöryhmän teemoihin liittyen.
 - vii. Jokaisessa kokouksessa voidaan tarpeen mukaan käydä läpi yhteistyöryhmän jäsenten tiedotettavia asioita ja toiveita aiheista tuleviin kokouksiin.
- Leena Mämmi-Laukka poistui kokouksesta klo 10.59.
 - Käytiin keskustelua palvelujen kehittämistarpeista:
 - i. Mielenterveys- ja päihdepalveluihin ohjaamisessa ja pääsyyssä on haasteita. Palvelupolut eivät näyttäyty asiakkaille, läheisille ja ammattilaisille riittävän selkeinä. Erityisiä haasteita on heillä, joilla on sekä mielenterveys- että päihdehoidon tarpeita. Myös palvelujen intensiteetti näyttää osin riittämättömänä.
 - ii. Pienissä kunnissa kunnan ja hyvinvointialueen palvelujen merkitys korostuu, koska järjestöjen tarjoamaa apua ei ole saatavilla. Järjestöjen auttavat puhelimet eivät tällä hetkellä näyttäyty osana palveluvalikoimaa.
 - iii. Palveluiden kysyntä on korkea ja haastaa palvelujen tuotantoa. Palveluissa pyritään tavoitteelliseen hoitoon ja tavoitteiden mukaisten menetelmien käyttämiseen hoidossa vaikuttavuuden saavuttamiseksi.
 - iv. Palvelujen saatavuuden ja yhdenvertaisuuden takaamiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi hoidon tarpeen arviointia on yhdenmukaistettu ja yhden luukun palveluja ideoidaan.
 - v. Myös terveyden ja sairaanhoidon palvelujen palveluun pääsyn yhtenäistäminen on vielä kesken ja vaatii henkilöstön kouluttamista.
 - vi. Työntekijöitä on koulutettu ennaltaehkäisevään työhön liittyen, mm. puheeksiottoon, mini-intervention toteuttamiseen ja riskikäytön tunnistamiseen. Pohteella toteutetaan

teemakuukausia, jolloin asioita otetaan asiakkaiden ja potilaiden kanssa säännönmukaisesti puheeksi.

7. Seuraava kokous

- Seuraavan kokouksen ajankohdaksi sovittiin 27.5.2024 klo 12–14.
- Muiksi yhteistyöryhmän kokousajoiksi sovittiin seuraavat: 17.9.2024 klo 12–14, 3.12.2024 klo 12–14 ja 11.3.2025 klo 12–14.
- Sihteeri laittaa kokouskutsut yhteistyöryhmän jäsenille.
Yhteistyöryhmän kokousaikataulu, asialistat ja muistiot löytyvät [Pohde.fi-sivustolta](https://pohde.fi).
- Jarno Väliaho poistui kokouksesta klo 11.37.
- Iida-Maria Bimberg ja Katja Mathlin poistuivat kokouksesta klo 11.38.
- Pauliina Rovio poistui kokouksesta klo 11.40.

8. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.46.